

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w po-
łudnie i o godzinie 6-tej
wieczorem.

PRENUMERATA wyno-
si w Krakowie: miesię-
cznie 2 kor., kwartalnie
kor. 6, za jednorazowe
zanoszenie do domu do-
płaca się 40 hal., za dwu-
razowe 60 hal.

Na prowincji: miesię-
cznie kor. 2 hal. 70, kwar-
talnie kor. 8. W państwie

Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za
wrazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

nieopieczątowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja niezwraca
Adres Red.: UL św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Tel. Nr. 190

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata na
wydanie wiecz. wynosi
miesięcznie w miejscu
z odnośniami do domu
1 koronę.

Numer połudn. 10 hal. wie-
czorny 4 hal. Listy pie-
niężne przekazy na prenu-
meratę i inseraty, franco
do Administracji „Głosu
Narodu“. — Prenumeratę
oprócz upoważnionych a-
genji przyjmuje każdy
urząd pocztowy w obrębie
monarchji i w państwie
niemieckiem. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowem „Głosu Narodu“, róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7
Od miejsca wiersza drobnem ismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 h. za pierwszy raz
każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokolowski, Pami
Hansmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukas, M. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schlerl, R. Moses, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie,
J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Treviso, John F. Jones & Cie.

Nr. 247.

Kraków, środa 5 czerwca 1907 r.

Rok XV.

KRONIKA.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCJAN

KRAKÓW 4 czerwca.

— Zjazd okręgowy oficyantów i pomo-
ników kancelaryjnych. Towarzystwo rządowego
personalu kancelaryjnego w Preszowie, urzą-
dza tamże w niedzielę dnia 9 czerwca b. r.
w sali ratuszowej o godzinie 1 po południu
zjazd okręgowy o czym zawiadamia wszystkich
interesowanych z tem, że na zjazd ten zapro-
szeni zostali wszyscy okoliczni nowowybrani
posłowie do Rady państwa.

Celem zjazdu jest zaznajomienie nowo-
wybranych posłów do Rady Państwa z żąda-
niami oficyantów i pomocników kancelaryjnych
w ogólności, a w szczególności z treścią pro-
jektu ustawy, jaki ma być wniesiony już na
początku bieżącej sesji parlamentarnej w Iz-
bie Posłów.

— Spadek po samobójcy. Miejscowe wła-
dze otrzymały zawiadomienie, że w Alsfeld w
grudniu zeszłego roku odebrał sobie ży-
cie Izak Hirsch Maysels, technik dentystycz-
ny, rodem z Królestwa Polskiego. Po samo-
bójcy pozostał spadek około 20000 koron, przy-
padający krewnym którzy mają przebywać w
Krakowie.

— Posiłek socjalistyczny. W sobotę wie-
czorem w ulicy Józefa na Kazimierzu trzech
drabów napadło na przechodzących Antonie-
go Miętkę, robotnika straży pożarnej i Jacen-
tego Ropkę majstra szewskiego. P. Miętkę
pchnęli nożem w brzuch ze słowami: „Masz
psiakrew za wybory“ a Ropkę także poka-
czyli niebezpiecznie. Odwieziony na oddział
chirurgiczny do szpitala św. Łazarza Miętkę
dogorywa. Zarządzone śledztwo wykryło spraw-
ców tego zbrojczego napadu i przyaresztowa-
ni są: 23 lat liczący Kazimierz Wróblewski
murarz, 19 letni Józef Korbas i 17 letni Mi-
chał Zajdel terminator kowalski.

— Z teatru miejskiego. Rozpoczęty Fre-
dra, sezon bieżący teatru miejskiego zako-
ńczy się Słowackim. Ostatnią sobotą tegoro-
czną będzie wznowienie prześlizgniętego dramatu:
„Złota czaszka“, który przed ośmiu laty budził
podziw wielbicieli Słowackiego. Jak wiadomo
„Złota czaszka“ pośród dramatów Słowackiego
ma swój odrębny czar polskości, o której w
parabazie mówi sam poeta: „więc widzieli-
ście w chorągwie cechowe ubrany dworek sta-
rego szlachcica, kto myślą sięgnął w niebo
lazurowe, widział, jak Bogarodzica, w promie-
niach zorzy trzymająca głowę, a stopę dzier-
żąc na srebrze księżycą, na dom jasnością
piorunową błisła — i z po nad starych lip bło-
gostawiła

Tam, kiedy w cichą noc duchowie czarni
W śniegowej korze się burzy i wichrze,
Jasna kołęda w przyćmionej piekarni
Płakała — w rytmy ubrana najłuchsze.
Z nią usypiali ludzie gospodarni,
A od serc naszych serca mieli cichsze,
A gdy się rwali z ubogiej pościeli,
To więc do szabli albo do kądzieli.

I pokazałem wam klasztorne życie —
I pokazałem studentów i żaków
I pokazałem w przeszłości błękanie
Lud, co nazywał się ludem Polaków. —

— Dla dzieci teatr ludowy powtarza we
czwartek dnia 6-go czerwca o godz. 6-ej wie-
czór „Tomcio Paluch czyli siedmiomilowe bu-
ty“. Ceny miejsc niższe.

— Nowe dzienniki w Warszawie. Z dn. 1
b. m. zaczęły wychodzić w Warszawie dwa
nowe dzienniki. Pierwszy nosi tytuł „Siewca“
i w słowie wstępnym zapowiada kierunek na-
rodowy, zblizony do wskazań programowych
stronnictwa demokratyczno-narodowego. Re-
daktozem i wydawcą jest p. Wincenty Zwo-
liński.

Drugie pismo nazywa się „Epoka“. Jako
redaktor podpisuje ją p. Włodzimierz Mazur-
kiewicz, jako wydawcy Towarzystwo koman-
dytowe Wardyński, Granowski i Sp. Pismo
zapowiada dwa wydania dziennie i wyznawać
będzie kierunek polskiej partji postępowej.

PROGNOZA. Przeważnie pochmurnie,
mierne wiatry, chłodno, zmiennie powoli lepiej.

—oooooooooooooooooooo—

KRONIKA LWOWSKA.

— Powódź we Lwowie. (Kor. wł.) Wczoraj
byliśmy we Lwowie świadkami niebywałej na-
wałnicy deszczowej, która przemieniła miasto w
jedno olbrzymie jezioro. Około g. 4 po południu
chmury od strony wschodniej zaciemniły hory-
zont i nagle masy deszczu spadły kaskadą i w
jednej prawie chwili ulice miasta od wyżyny ły
czakowskiej zamieniły się w koryta rzek, przez
które na całą ich szerokość pędziły kłębiące
się fale. Ulice opustoszały, wszelka komunika-
cja ustała. Wiatr zmienił kierunek i przeniósł
się w szalony wichur, który miotł deszczem i gra-
dem. Grzmoty huczały jak nieustająca salwa ar-
matnia, trawniki, młode drzewa, drewniane kra-
my, wszystko to zostało poniszczone, połamane.
zmienione w masę błotnisto-wodną.

W godzinę potem, gdy wody nieco opadły,
mieszkańcy poczęli wychodzić z domów, aby o-
glądać spustoszenia. Rozpacz t'edaków, mieszczą-
cych się po suterenach, których ubogi dobytek
woda zniszczyła, była ogromna. Wszędzie było
słychać płacz. Ze wszystkich stron domagano się
pomocy straży ogniowej do pompowania wody z
pawnic. Po ulicach wyrwy lub nasypy mułu. Po
nieważ gazownia miejska była wczoraj zepsuta,
tatarskie zaledwie się paliły i nie można było do-
kładnie przyjrzeć się wszystkiemu spustoszeniu.
które było wprost olbrzymie.

W nocy wypogodziło się a dzisiaj miasto na-
sze okazało się w całej okazałości jako czyste,
wymyte jak nigdy.

—oooooooooooo—

Telegramy.

ODSŁONIĘCIE POMNIKA CESARZOWEJ ELŻBIETY.

WIEDEŃ. Odbyło się tu dzisiaj wobec
cesarza, wszystkich arcyksiążąt, przedstawicie-
li władz duchownych, świeckich i wojskowych
odsłonięcie pomnika zmarłej cesarzowej El-
żbiety.

PRZYJAZD.

WIEDEŃ. Siostra śp. cesarzowej Elżbi-
ety, Marya królowa obojga Sycylii, przybyła tu
dzisiaj z Monachium. Na dworcu powitał ją
cesarz.

WIEDEŃ. Niemiecka partja ludowa, nie-
miecka partja postępowca, niemieckie agrarne
zjednoczenie i niemiecka partja radykalna, ze-
brały się dzisiaj w Izbie posłów na wspólną kon-
ferencyę. Obradowano nad kwestyą utworze-
nia jednolitego stronnictwa niemieckiego oraz nad
kwestyą dopuszczenia do tego stronnictwa także
i wybranych w Wiedniu posłów wolnomyslnych
niemieckich. W zgromadzeniu brało udział 62
posłów między tymi minister dr. Derschatta, dr.
Chjari. Kilku posłów z niemieckiej partji lu-
dowej i postępowej oświadczyło się za utworze-
nie jednolitego stronnictwa niemieckiego, pod-
czas, gdy posłowie Peschka, Wolf i Pacher wystę-
powali za utrzymaniem pojedynczych klubów a
za wspólnym organem wykonawczym. Jedno-
głośnie przyjęto wniosek Pergelta, aby wybrać
złożony z 8 członków komitet organizacyjny i po-
lecić mu wynaleźcie sposobu dla złączenia stron-
nictw. Do komitetu tego należą posłowie: Chjari
Sylvester, Gross, Funke, Peschke, Weiner Pacher
i Wolf. Komitet ten zbiera się dnia 13 czerwca
ponownie na posiedzenie.

AUDYENCYA GOŁOWINA.

PETERSBURG. O audyencji Gołowina
„Ruś“ podaje następujące szczegóły:

„Wizyta Gołowa na miała czysto urzędowy
charakter. Godziła się ona z życzeniem wielu
członków Dumy, których zdaniem obecny wyjazd
do Peterhofu był koniecznością z punktu wład-
nia politycznego. Prócz tego twierdzą, że wi-
zytę poprzedziła urzędowa propozycya z Carskie-
go Sioła. Gołowin był przyjęty, o godzinie 6 wie-
czorem, w dwie godziny po audyencji członków
prawicy Puryszkiewicza, bisk. Eulogjusza, Plato-
na itd.

Audyencya trwała 45 minut, a rozmowa mia-
ła charakter bardzo poważny. Dotyczyła ona
ostatnich posiedzeń Dumy, zawieszenie rozpraw
w sprawie rolnej, deklaracyi prezesa ministrów
w tej sprawie rolnej, deklaracyi prezesa mn-
strów w tej sprawie, wreszcie kwestyi duchow-
nych, którzy wzywani byli przez metropolitę An-
tonjusza. Mówiono także, że dotknięta była
surawka działalności demokratów socyalnych w
związku z ostatniemi rewizyami u posła Ozola.
Wogóle wszystko co działo się w Peterhofie, prze-
konało prezesa Dumy, iż sfery dworskie nader
uwadnie śledzą przebieg posiedzeń Dumy, Zja-
wienie się członków prawicy, oraz ich mowy
zrobiły wrażenie zasługujące na uwagę.“

POLSKA KWESTYA SZKOLNA W DUMIE.

PETERSBURG. Na wczorajszym posiedzeniu odrzuciła Duma przedłożony przez ministra sprawiedliwości projekt o zaostrzenie kar za pochwalanie zbrodni i przyjęła wniosek ministra sprawiedliwości o zaniechanie prześladowania za udzielanie tajnej nauki w Królestwie Polskim.

W dyskusji nad tym wnioskiem zabierało głos kilku posłów polskich, którzy atakowali gwałtownie ministerstwo sprawiedliwości i oświadczyli, że celem tego ministerstwa jest rusyfikacja Królestwa Polskiego przy pomocy szkół państwowych.

Towarzysz ministra sprawiedliwości Gerasimow w krótkiej mowie wskazał na to, że Polacy zwracali się do ministra oświaty, domagając się rozwiązania polskiej kwestii szkolnej jeszcze przed zebraniem się Dumy i żądali dla siebie przywilejów wobec reprezentantów innych narodów. Mowca uważa za swój obowiązek wskazać na to, jak Polacy lawirują między Dumą, rządem i rozmaitemi stronnictwami w Dumie samej.

Słowa Gerasimowa wywołały żywe oklaski na prawicy i wielkie poruszenie na ławach polskich. Prezes Koła polskiego pos. Dmowski, zastrzegając się przeciw temu, wywodzi, że Polacy żądają wolności szkół dla wszystkich narodów, których ucierał dotychczasowy system.

Następnie Duma obradowała nad wnioskiem ministra spraw wewnętrznych w sprawie niedopuszczenia osób stojących pod dozorem policyjnym lub znajdujących się w śledztwie, do służby wojskowej. Komisya, której przekazano zbadanie tego projektu, oświadczyła się przeciw wnioskowi, ponieważ w sprawach wojskowych nie można polegać na orzeczeniu policyi.

Pomocnik ministra spraw wewnętrznych domagał się energicznych zarządzeń prewencyjnych wobec rewolucjonistów, ponieważ czynią oni wszelkie starania wdarcia się do armii. Wobec tego wskazali mowcy, zwłaszcza kozak Koraukow, na niedostateczność i niesprawiedliwość proponowanych przez ministra zarządzeń.

W końcu Duma odrzuciła projekt znaczną większością, poczem posiedzenie zamknięto.

ROZWIĄZANIE DUMY.

PETERSBURG. Także i w kołach kadetów objawia się pesymistyczne zapatrywanie co do losów Dumy. Przywódca kadetów Rodiczew uznaje podobno trudności rządu w kwestji współdziałania z obecną Dumą, obawia się jednakże wybuchu niepokoi agrarnych w Rosyi środkowej po rozwiązaniu Dumy. Nowa ustawa wyborcza ma już rzekomo być gotową.

ROSYJANIE NA SACHALINIE.

PETERSBURG. Komisya pod przewodnictwem towarzysza ministra handlu Stossa, obradująca nad kwestją kolonizacji rosyjskiej części Sachalinu orzekła, że rychło przeprowadzenie planów budowy kolei Amurskiej, oraz poprawa stosunków żeglugi u ujścia Amuru są bardzo pożądanymi, gdyż zachodzi konieczność sprowadzenia na wyspę oprócz chińskich robotników także i robotników koreańskich i europejskich. Komisya postanowiła wystosować odpowiednie podanie do ministra spraw zagranicznych.

ZABURZENIA AGRARNE W ROSYI.

SMOLEŃSK. (Pet. aj. tel.) Około tysięcy chłopów wtargnęło wczoraj do miasta Su czewsk domagając się wydania pieniędzy, przeznaczonych na złagodzenie nędzy w tej prowincji. Wobec przedstawień władz, które powoływały się na niemożność wydania pieniędzy bez zezwolenia ze strony władz wyższych, chłopcy uspokoiли się chwilowo, później atakowali szefa okręgu i poborcę podatkowego, przy czem zranili kamieniami urzędnika okręgu tudzież komisarza policyjnego i sędziego śledczego. Policyjanci zrobili użytek z broni palnej i zabili dwóch chłopów a kilku zranili.

BOMBA W ŁODZI — 25 OFIAR!

ŁÓDŹ. Wczoraj wykonano zamach morderezy na trzech policyjantów i na wojsko stanowiące eskortę. Jeden żołnierz policyjny zginął a jeden sierżant policyjny i żołnierz odnieśli lekkie rany.

BERLIN. Biuro Wolfa donosi z Łodzi pod datą 3 b. m. wieczorem: Na dwóch tajnych policyjantów rzucono bombę. Jeden z policyjantów i 25 przechodni odniosło rany. Fabrykant zdunski został zastrzelony.

ZABURZENIA W TRYPOLIS.

KONSTANTYNOPOL. Dnia 24 zeszłego miesiąca przybyło do Smyrny z Tripolis okrętem 1300 urlopników, którzy jednak wzbraniłi się wysiąść na ląd przed wypłaceniem im należnego żołdu. Dopiero 26 z. m. udało się ich sprowadzić do koszar, których nie chcieli następnie opuścić bez wyrównania żołdu. Kilku z nich wtargnęło do tamtejszego komendanta wojsk, który z obawy przed rabunkami i złego wpływu na garnizon użył siły, przy czem około 20 żołnierzy odniosło rany. Przez bank ottomański na telegraficzną prośbę przesłano 6000 funtów na wypłatę części żołdu, resztę zaś zebrano w miejscowych kasach. 1234545

KONSTANTYNOPOL. Bunt w Skoplie zaangażowany został po wypłaceniu żołdu i uwolnieniu zbuntowanych.

PROCES O ZAMACH NA KRÓLA HISZPAŃSK.

MADRYT. Wczoraj rozpoczął się proces oskarżonych o zamach w dniu ślubu króla Alfonsa. Zarządzono z tego powodu daleko idące środki ostrożności. Anarchistyczne plakaty wzywają sędziów do uwolnienia oskarżonych i zawierają rozmaite pogroźki w razie zasądzenia ich. Policya usunęła te plakaty.

ZAMACH NA KRÓLA ALFONSA PRZED SADEM.

MADRYT. W procesie z powodu zamachu wykonanego na ul. Calle Maiar, oskarżony Ferrer podał szczegóły swego stosunku do p. Mennier w Paryżu, która jak zeznał dawała mu pieniądze na prowadzenie „szkoły nowożytnej“ w Barcelonie, a na łożu śmierci zapisała mu swój majątek. Również poczynił Ferrer zeznania co do stosunku Morala (wykonawcy zamachu) do pny Soledat również zeznał, że poznał Nackensa w Paryżu, którego uważał za człowieka wielkiego talentu i charakteru. Mimo iż człowiek ten miał przeciwne zapatrywania polecił mu pisanie książek dla wspomnienia jej szkoły.

STREJK MARYNARZY.

PARYŻ. Komitet, dla ochrony interesów marynarzy zawiadomił ministra marynarki, że wezwał tel. marynarzy aby powrócili do pracy.

ZATARG JAPOŃSKO - AMERYKAŃSKI.

NOWY JORK. „Evening Sun“ ogłasza telegram z Tokio z doniesieniem, że b. prezydent ministrów br. Okuma wzywa, aby całe narodowe dążenie Japończyków skierować na kwestję w San Francisco. Japonia będzie się domagała za dość uczynienia od burmistrza San Francisco i traktowanie jej ziomeków na równi z Anglo-Sasami.

Korespondent „Assoc. Press“ z Tokio, donosi że polityczni przywódcy są zaniepokojeni przyszłym ułożeniem się stosunku Japończyków do Stanów Zjednoczonych.

SYTUACJA W PESYI.

KONSTANTYNOPOL. Otrzymano tu wiadomość z Teheranu, że sytuacja w Persyi jest do tego stopnia krytyczna, iż interwencya mocarstw musi nastąpić. Wielki wezyr podał się do dymisji, brak pieniędzy na opłacenie żołdu wojsku; w Teheranie odkryto spisec, mający na celu wymordowanie wszystkich ministrów. W mieście panuje wielkie wzburzenie.

ZABURZENIA W CHINACH.

SZANGHAJ. Generalny gubernator Kantonu doniósł rządowi w Pekinie, że niepokoje w Lien Czu i Pak-hoj zostały stłumione. Bezpieczeństwo misyjnarzy jest zapewnione.

Mieczarnie i betnie

„E. Dobrzyńskiej“

„w Parku Dra Jordana i na Plantach“ (obok biskupiego Pałacu) „Już otwarte“.